

Ruokasalin uusrenessanssi-kaakeliuuni oli jo paikoillaan Torstiloiden ostaessa talon. Paikallisen muurarin vinkistä he kuitenkin teettivät siihen alkuperäisen mallin mukaisen kruunun ja hatun, jotka Ilkka Torstila sävytti kaakeliuunin väreihin.

Kunnostus vanhaa vaalien

Satu ja Ilkka Torstila kunnostivat Tammisaaren vanhassa kaupungissa sijaitsevan puutalon perinteisillä menetelmillä. Kotinsa he ovat sisustaneet antiikkihuonekaluin ja esinein, joita he ovat rakastaneet nuoresta lähtien.

SELINA VIENOLA KUVAT **ERJA LEMPINEN**

Suupuhallettu, vanha ikkunalasi saa maiseman aaltoilemaan viehättävästi. Tammisaaren kirkkopuiston lehtipuuvanhukset kurkottavat korkeuksiin kilpaa harmaakivikirkon tornin kanssa. Kapean kadun päässä pilkottaa meri. **Satu** ja **Ilkka Torstilan** ruokasalin erkkeriin istahtaessaan tuntee houkutusta pohtia, millaista elämää Tammisaaren vanhassa kaupungissa 1800-luvulla elettiin.

Torstiloiden kotitalon vanhin osa valmistui 1870-luvulla ratsumestari **Fagerin** perheen kodiksi. Vaikka taloa laajennettiin vuonna 1910 ja naapurustoon on sen jälkeen noussut uudempaakin rakennuskantaa, on ajatusleikkiin helppo heittäytyä.

– Aikoinaan erkkerin ikkunaruutujen läpi on ainakin tiirailtu naapureiden elämää talon julkisivuun kiinnitetyn juorupeilin avulla, Ilkka Torstila kertoo.

Sellainen löytyy Torstiloiden seinästä myös nykyään. Ei siksi, että sen turvin pysyy halutessaan kartalla kotikadun tapahtumista, vaan siksi, että heidän mielestään tällainen erikoisuus kuuluu tammisaarelaiseen vanhaan taloon.

TORSTILOIDEN KOTONA moni muukin seikka on määräytynyt rakennuksen ehdoilla. Vanhat talot ovat kiehtoneet molempia aina.

Satu ja Ilkka Torstila kunnostivat Tammisaaren kotitalonsa vanhaa kunnioittaen. Pääsisäänkäynti johtaa rakennuksen vanhempaan, 1870-luvun osaan. Poikittainen lisäosa on rakennettu 1910. ›

SAATSI Arkkitehdit

Tammisaaressa sijaitsevan puutalon julkisivun lämmin, murrettu salvianvihreän sävy sointuu kauniisti yhteen tummanpunaisten ikkunankarmien kanssa. Luonnonkivijalka on kauttaaltaan kunnostettu. Restauroinnin suunnitteli Saatsi arkkitehtien Pekka Saatsi, joka laati muun muassa rakennuspiirustukset.

– Rakkauteni taisi syttyä jo nuorena, kun olin kesäisin lastenkaitsijana vanhassa kartanossa ja lauantaisin sain myös auttaa pölyjen pyyhkimisessä. Kaunis talo ja kauniit esineet jäivät lähtemättömästi mieleen, Satu Torstila muistelee.

Tammisaaren koti on yhdeksäs asunto, jonka he ovat entisöivällä otteella kunnostaneet. Torstilat ostivat talonsa vuonna 2013 Rakennusapteekilta, joka oli jo aloittanut sen entisöimisen. Sitä ennen talossa olivat asuneet ratsumestari Fagerin jälkeläiset.

– Etsimme kaupunkikotia, joka olisi lähellä Helsinkiä ja Kemiössä sijaitsevaa vapaa-ajankotiamme. Taisimme innostua tästä talosta myös siksi, että Ilkka halusi vielä kerran tehdä kaiken oikein, vanhaa vaalien ja rakennuksen henkeä kunnioittaen, Satu Torstila kuvailee.

Ensi töikseen pariskunta otti yhteyttä Saatsi Arkkitehtien **Pekka Saatsiin**, joka laati rakennussuunnitelman ja antoi materiaalisuositukset. Remontin Ilkka Torstila toteutti pitkälti omin käsin vastaavan kirvesmiehen **Peig Wiikin** avustuksella. Useissa kohteissa käytettiin paikallisten perinnerakentajien osaamista ja apua. Muurari **Timo Nylander** muurasi kodin lukuisat tulisijat.

Suurin urakka oli sokkelin uusiminen.

KENTIES SUURIN urakka oli rakennuksen sokkelin uusiminen.

– Talon uusi puoli oli romahtanut, ja sen lattia oli 40 senttiä matalammalla kuin 1800-luvun puolen lattia. Aikanaan katujulkisivun eli edustuspuolen kivijalka oli tehty luonnonkivestä, mutta pihan puoleinen sokkeli oli ajalle tyypilliseen tapaan rakennettu edullisemmasta harmaatiilestä. Talon oikaisemisen yhteydessä koko kivijalka kunnostettiin ja myös pihan puolelle tehtiin luonnonkivisokkeli, Ilkka Torstila kertoo.

Kaksi vuotta kestäneen entisöintityön ›

KODIN AVAIMET

TÄÄLLÄ ASUVAT Satumainen Tapahtumamarkkinointi Oy:n toimitusjohtaja Satu Torstila ja sisätautien erikoislääkäri Ilkka Torstila.
TALO Kahdessa osassa, 1870-luvulla ja 1910-luvulla rakennettu puutalo Tammisaaren vanhassa kaupungissa.
ERITYISTÄ Pariskunta on kunnostanut talon perinteisin menetelmin. Sisustuksessa kustavilaiset antiikkihuonekalut yhdistyvät rokokoohuonekaluihin ja kiinalaisiin antiikkiesineisiin.

Esineet ovat kulkeutuneet Torstiloille mitä moninaisimpia polkuja. Erkkerin ranskalainen 1800-luvun uusklassinen sohvaryhmä on Satu Torstilan siskon peruja. Haga-tyylisen kristallikruunun malli on Ilkka Torstilan mielestä kaunein malli kautta aikojen.

Olohuoneen hillitty eleganssi syntyy rokokoo-, kustavilais- ja empire-esineiden vuoropuhelusta. Torstilat ostavat uutta enää vain silloin, kun jotakin poikkeuksellisen puhuttelevaa osuu kohdalle.

Filgraanitekniikalla tehdyssä kiinalaisessa lippaassa on emaliupotukset. Torstilat toivat lippaan Pekingistä vuonna 1984.

Satu Torstila sai kannun antiikkiliikkeen omistajilta Erik ja Birgit Nyholmilta. Saksalainen tai venäläinen kannu on 1800- ja 1900-luvun vaihteesta.

Salosta kauan sitten hankittu kotimainen talonpoikaiskaappi sai uuden elämän, kun Ilkka Torstila kunnosti sen. Alkuperäinen, hurmaava väritys paljastui paksun maalipinnan alta.

Makuuhuoneen ikkunan ääressä on ryhmä tummasävyisiä huonekaluja. Englantilainen suuri kaappi on 1740-luvulta. Kiinalaiset 1800-luvun sermit on hankittu sisustusliike Casuarinasta, lyijylasit taas ovat löytö Lontoon Portobello Roadilta.

Makuuhuoneen divaanilla on kiinnostava historiaa. – Kun aikanaan ostimme Kemiönsaaressa sijaitsevan sukutaloni takaisin, myös divaani palautui sukuun, Ilkka Torstila sanoo. Öljyvärityö on Fanny Tavastilan.

Kaappikello vuodelta 1748 ja myöhäiskustavilainen pottakaappi saivat musta-kultaisen ”suruasunsa”, kun kuningatar Viktoria kuoli vuonna 1901. Uunin on suunnitellut arkkitehtitoimisto Gesellius, Lindgren, Saarinen.

jälkeen talovanhus seisoo tukevasti luonnonkivijalallaan ja on monin tavoin entistä ehompi. Nyt se on palautettu alkuperäiseksi yhden perheen taloksi, kun siinä välillä oli kolme erillistä asuntoa.

Lähes 150 vuoden aikana rakentunut kerroksellisuus luo taloon oman, ainutlaatuisen tunnelmansa.

Rakennus kantaa rakenteissaan ja pinnoissaan merkkejä eri aikakausista ja eri omistajiensa mieltymyksistä. Samalla se kertoo tarinoita nykyisistä ja menneistä asukkaista. Torstilatkaan eivät halunneet heittäytyä kunnostustyössä puhdasoppisiksi.

– Valitsimme esimerkiksi pinnoille vaaleammat sävyt kuin mitä väritutkimuksessa löytyi. Halusimme kuitenkin korostaa uuden ja vanhan puolen eroa. Siksi esimerkiksi valitsimme vanhalle puolelle kustavilaisen mallin mukaiset vuorilaudat, kun taas uudemman puolen vuorilaudat edustavat myöhemmän rakennusajan tyyliä, Satu Torstila valottaa.

Antiikkia kulki kuplavolkkarin katolla.

KOTI ON SISUSTETTU etupäässä antiikkihuonekaluin. Vanhojen rakennusten ohella myös antiikkiesineet saavat Torstilat innostumaan.

– Antiikki on ollut yhteinen harrastuksemme alusta alkaen. 1970-luvulla kiersimme antiikkilöytöjen toivossa ympäri Suomea kuplavolkkarillamme. Pienemmät huonekalut toimme kotiin auton katolle köytettyinä, mutta suuremmat lähetimme junalla kotiin, Satu Torstila muistelee nauraen.

Erityisen paljon Torstiloilla on kustavilaisia huonekaluja.

– Kustavilaisuus on lempityylisuuntamme. Sen pelkistetty muotokieli ja vaalea sävymaailma vetoavat meihin, Satu Torstila selventää.

Mukaan mahtuu kuitenkin yhtä lailla kiinalaisia antiikkiesineitä ja rokokoohuonekaluja. Alkuperäinen, puulle puhdistettu ja öljytty lautalattia sekä vaaleat seinäpinnat toimivat kauniina taustana vuosien saatossa hankituille esineille, jotka muodostavat tasapainoisen kokonaisuuden.

Antiikissa Torstiloita viehättää käsintehtyjen esineiden kauneus sekä niihin liittyvät tarinat. Lähes jokaisella kodin esineellä ja huonekalulla onkin tarinansa. Niiden myötä esineistä tulee paljon enemmän kuin pelkkiä esineitä. Ihan niin kuin rakennuksessakin eletty elämä luo siihen oman tunnelmansa, tekee siitä kodin. ■